

Propan - privatmarkedet

Sikkerhet og bruk

Produktbeskrivelse

Propan er et hydrokarbonprodukt med kjemisk formel C_3H_8 . Den tilhører samme gruppe som f.eks. bensin og parafin, men har en annen karakter enn disse ved at den i vanlig bruk opptrer som gass.

Egenskaper

- Propangass er fargeløs.
- Propangass er luktfri. Den er derfor tilsatt et luktestoff slik at man kan oppdage om det er lekkasje.
- Propangass er ikke giftig. For store konsentrasjoner i luft kan imidlertid medføre kvelingsfare på grunn av at den fortrenger luften.
- Propangass er tyngre enn luft.
- Propan er meget brennbart.

Propan i flaske

Propan oppbevares i en flaske hvor ca. 80% av volumet består av propan i væskeform, mens de resterende 20% er gass som ligger øverst i flasken.

I normal romtemperatur, vil gassen i flasken ha et trykk på ca. 8 bar. Når det brukes propan fra flasken, er det gassen som forbrukes. Etterhvert som dette skjer, vil trykket i flasken avta og væsken begynner å fordampe ("koke") slik at mer gass fyller seg i rommet øverst.

Det er omgivelsestemperaturen som får denne fordampingen til

å skje. Trykket i flasken avtar ved synkende omgivelsestemperatur, og vil være null ved $-42^{\circ}C$. Tilsvarende vil økende temperatur gi økt trykk i flasken.

For å hindre at trykket blir for stort i flasken har den en sikkerhetsventil som vil slippe ut gass om trykket kommer opp i ca. 25 bar. Sikkerhetsventilen sørger for at flasketrykket holder seg på ca. 25 bar. En slik hendelse gir fare for antennelse hvis det er tennkilder i nærheten.

Lagringsmengder

(Ref. Lov av 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer)

- I boenhet: 5 liter (2 kg). I husholdning kan det likevel oppbevares inntil 55 liter (22 kg) gass til koking, belysning eller lignende.
- I lagerhus, skur, båthus, garasje e.l., som ligger i boligstrøk, kan det oppbevares inntil 45 liter (18 kg).
- I campingvogn kan det oppbevares inntil 2 x 11 kg flasker.

Egenkontroll av flasker

Vi anbefaler egenkontroll av alle flasker. Ventilpakninger, over tid, kan få sprekkeformasjoner som vil føre til propanlekkasje.

Sjekk din egen flaske, eller be din lokale gassforhandler om å sjekke dette. Dette gjelder spesielt flasker som står urørt over lengre tid.

Råd og regler

- En propanflaske skal transporteres og lagres stående.
- En propanflaske som ikke er i bruk, skal ha stengt ventil og være frakoblet.
- En propanflaske skal ikke lagres på loft, under terrengnivå (kjeller) eller under dekk i båt.
- Vær på vakt mot gasslekkasjer. Luft godt ut hvis gasslukt merkes.
- Finn eventuelle gasslekkasjer snarest mulig. Bruk såpevann og påfør på koblinger og slangeskjøter. Når gasstrykket settes på vil det bli såpebobler ved eventuelle lekkasjer. Alternativt kan man kjøpe ferdigblandet lekkasjesøkerspray.
- Bruk godkjente propanslanger. Plastslinger er forbudt. Man bør bytte slangen hvert 3. år.
- Hold alltid en tent fyrstikk klar når apparatkranen åpnes. Steng for gassen når apparatet ikke er i bruk.
- Steng gassen hvis det oppstår brann i nærheten, koble fra og bring flasken i sikkerhet.
- Hold apparat og flaske i god stand, la forhandler fikse skader.
- Bruk alltid regulator (påtrykksventil).
- Studér anvisning for montering og bruk før apparatet tas i bruk.